

Τις ημέρες αυτές συζητείται στην Ολομέλεια της Βουλής ο κρατικός Προϋπολογισμός του 2018. Είναι ένας ακόμη μνημονιακός Προϋπολογισμός λιτότητας. Όπως και οι προηγούμενοι, περιλαμβάνει νέες φορολογικές επιβαρύνσεις και μειώσεις δαπανών. Στην πολύπλοκη κατάσταση που βρισκόμαστε, ανακύπτει διαρκώς το γενικότερο ερώτημα αν η λιτότητα, η οποία συνιστά μια βασική πτυχή του τωρινού και των προηγούμενων Προϋπολογισμών, συμβάλλει στην επιστροφή σε τροχιά ανάπτυξης.

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ εμπειρικές έρευνες έχουν δείξει ότι η αποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής λιτότητας επηρεάζεται από τρεις παράγοντες: από τη διάρκεια της λιτότητας, από τον βαθμό ανοίγματος της οικονομίας και από το επίπεδο θεσμών της χώρας.

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΙ φαίνεται να μη διαφωνούν ότι, μακροχρόνια, η δημοσιονομική εξυγίανση είναι επωφελής για την οικονομία. Υπάρχει, όμως, μικρότερη συναίνεση σχετικά με τις βραχυχρόνιες επιπτώσεις της λιτότητας. Υποστηρίζουν ότι αυτό που παρατηρούμε, σε πρώτη φάση, είναι η απότομη μείωση της παραγωγής με την ταυτόχρονη άνοδο της ανεργίας και του χρέους. Η περιστολή δαπανών ή/και η αύξηση της φορολογίας αφυδατώνουν την οικονομία, μειώνοντας τη συνολική δαπάνη και δημιουργώντας έναν φαύλο κύκλο ύφεσης-λιτότητας.

ΕΧΕΙ, ΕΠΙΣΗΣ, παρατηρηθεί ότι οι ανοιχτές οικονομίες, δηλαδή οικονομίες που έχουν έντονη εξωστρέφεια, είναι δυνατό να ωφεληθούν από τα προγράμματα λιτότητας ακριβώς γιατί μπορούν να εκμεταλλευτούν αποτελεσματικά τα οφέλη της εσωτερικής υποτίμησης, δηλαδή της μείωσης των μισθών. Καθώς μειώνονται οι μισθοί, οι εξωστρεφείς επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να εξάγουν περισσότερο γιατί γίνονται περισσότερο ανταγωνιστικές. Η αύξηση των εξαγωγών, με τη σειρά της, οδηγεί σε ανάπτυξη. Αυτό συνέβη στην περίπτωση της Πορτογαλίας, όχι όμως στην Ελλάδα.

ΤΕΛΟΣ, έχει αποδειχθεί ότι χώρες με ισχυρούς θεσμούς (π.χ. η Κύπρος) μπορεί να είναι πιο επιτυχημένες στην απορρόφηση των κραδασμών της κρίσης και στην αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων λιτότητας. Φανταστείτε πόσο καλύτερη θα ήταν η σημερινή κατάσταση εάν είχαμε αναπτύξει ισχυρούς θεσμούς

γράφει

ο **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΑΡΓΚΟΒΑΣ***

* Καθηγητής στην έδρα Jean Monnet στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και συντονιστής του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή των Ελλήνων

“ Σε χώρες με αδύναμη οικονομική βάση, με ελλιπίς θεσμικές δυνατότητες και πολιτική αναποτελεσματικότητα, η λιτότητα οδηγεί σε χειρότερα οικονομικά αποτελέσματα και δεν προσφέρει οφέλη όσον αφορά την αύξηση του ΑΕΠ ”

Αποδίδουν οι Προϋπολογισμοί λιτότητας;

(π.χ. ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, χωροταξικό σχέδιο, δημοσιονομική διαφάνεια, σταθερό φορολογικό σύστημα) ήδη πριν από την κρίση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ, οι προϋπολογισμοί λιτότητας μπορεί να είναι αποτελεσματικοί μακροχρόνια σε ανοιχτές οικονομίες που έχουν ισχυρούς θεσμούς. Δηλαδή, τα προγράμματα λιτότητας, που μπορεί να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις μπορεί να αποτύχουν σε άλλες, που έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά. Εν ολίγοις, η μείωση του ρυθμού μεταβολής του ΑΕΠ, και επομένως η εξασθένιση της ανάπτυξης σε χώρες με προϋ-

πολογισμούς λιτότητας, μπορεί να μην είναι το αποτέλεσμα μιας «λάθος συνταγής», αλλά μάλλον το αποτέλεσμα μιας δυνάμικα καλής συνταγής που εφαρμόζεται σε περιβάλλον που δεν ήταν κατάλληλο ή ικανό να εκτελέσει με αποτελεσματικότητα τις «συνταγές» λιτότητας. Σε χώρες με αδύναμη οικονομική βάση, με ελλιπίς θεσμικές δυνατότητες και πολιτική αναποτελεσματικότητα, η λιτότητα οδηγεί σε χειρότερα οικονομικά αποτελέσματα και δεν προσφέρει οφέλη όσον αφορά την αύξηση του ΑΕΠ. Η Ελλάδα είναι μια από αυτές τις περιπτώσεις. Οι εγχώριοι θεσμοί της είναι διαχρονικά αδύναμοι ή δυσλειτουργικοί και η εξαγωγική της βάση μικρή. Εκεί, επομένως, βρεθεί η χώρα μας σε μια «παγίδα λιτότητας», όπου οι συνεχείς αυξήσεις φορολογίας και μειώσεις δαπανών μειώνουν το ΑΕΠ, αυξάνουν το χρέος και φτωχοποιούν τον πληθυσμό. Το πρόβλημα των θεσμών και της εξαγωγικής βάσης μπορεί να λυθεί μόνο με μεταρρυθμίσεις, οι οποίες

όμως δεν αποδίδουν αμέσως, ακόμα και όταν πραγματοποιούνται με συνεκτικό τρόπο.

top
επικαιρότητα

ΤΑΓΙΠ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής αντιπαράθεσης στη γειτονική χώρα και η ένταση θα συντηρείται όσο πλησιάζουν οι προεδρικές εκλογές

© ΣΕΛ. 29

Η ΚΑΤΑΛΟΝΙΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΙΣ ΚΑΛΠΕΣ

Από το «μεγάλο όνειρο» με το δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία στην «απότομη προσέγγιση» με εκλογές για τοπική κυβέρνηση

© ΣΕΛ. 48

Άρθρα - Αναλύσεις

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΜΠΟΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ

ΠΑΝΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΜΠΟΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΥΡΟΣ

ΜΑΚΗΣ ΤΖΙΦΡΑΣ

ΠΑΝΑΓΗΣ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ

Real news

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 215,
Τ.Κ. 151 24, ΜΑΡΟΥΣΙ ΑΘΗΝΑ.
Τ: 211 200 8300,
F: 211 200 8399.
U: www.real.gr,
E: news@realnews.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΜΠΟΤΗΣ,
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΑΛΕΜΗΣ,
ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΚΟΥΡΗΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ:
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ,
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΓΑΝΗΣ

CREATIVE DIRECTOR:
ΒΙΚΥ ΝΙΚΙΔΗ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
REAL MEDIA A.E.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΚΟΥΡΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:
ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΣΠΑΡΤΑΛΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΥΡΙΟΧΟΣ

ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ:
Θ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΑΝΟΜΗΣ: Θ. ΚΟΤΤΑΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
IRIS AEBE

ΔΙΑΝΟΜΗ:
ΑΡΓΟΣ Α.Ε. 210 6690560